

ДИИИ боюнча жарым жылдык отчету

Ош шаарынын БМСЖ деңгээлине социалдык ишти жана медициналык- социалдык технологияларды киргизүү

Ички илимий жетекчи: Ош ш.: м.и.к., доц. Бекешова Элиза Насирдиновна

Сырткы илимий жетекчи : Алматы ш.: м.и.д., проф. Абзалова Роза Абзаловна

Bekeshova, Eliza N.

[Osh State University](#), Osh, Kyrgyzstan • Scopus ID: 58998538300 • [Связать с ORCID](#) ↗

[Show all information](#)

1

Citation by 1 document

3

документы

1

[h-индекс](#)

[Редактировать профиль](#)

••• [Подробнее](#)

Abzalova, Roza Abzalovna

City Polyclinic N13, Kazakhstan • Scopus ID: 57188554022 • [Связать с ORCID](#) ↗

[Show all information](#)

8

Citations by 7 documents

4

документы

2

[h-индекс](#)

Докторант Ж.Ы.Токсонбаеванын текшерүү тизмеси

№	Процедура / Критерий	Аткарылышы жөнүндө маалымат
1	PhD докторантурасына киргенге чейинки макалалар	БМСЖга социалдык ишти интеграциялоо темасы боюнча библиографияны жана адабияттар тизмесин иштеп чыгуу.
2	Ички жетекчинин шайкештиги	Бекешова Элиза — Ош мамлекеттик университети, медицина илимдеринин кандидаты.
3	Сырткы жетекчинин шайкештиги	Абзалова Роза Абзаловна — м.и.д. (медицина илимдеринин доктору), "Primary Health Care" Улуттук Ассоциациясынын Башкармалыгынын Төрагасы (Казакстан).
4	Чет өлкөлүк стажировка / мобилдүүлүк	Казакстан Республикасындагы (Алматы ш.) Эл аралык конгресстерге катышуу: 2024-жылдын 23-24-октябрында жана 2025-жылдын 13-14-ноябрында.
5	Окуу мезгилиндеги жарыяланган эмгектер (публикациялар)	Макалаларды даярдоо жана жарыялоо (жеке планга ылайык: 1 макала 2025-жылдын декабрь айында)
6	Конференциялардагы баяндамалар	1. "Кыргыз Республикасындагы БМСЖнын адамга багытталган моделинин жетишкендиктери жана чакырыктары" (Алматы, 2024). 2. "Пассивдүү бейтаптан активдүү өнөктөшкө" (Алматы, 2025).
7	Кафедранын жыйындарынын протоколдору	Тема жана план ОшМУнун Окумуштуулар кеңешинин жыйынында бекитилген (2025-жылдын октябрь айындагы протокол).
8	Диссертациянын үстүндө иштөө этабы	Медициналык-социалдык технологияларды киргизүүнүн теориялык модели иштелип чыкты, ченемдик-укуктук база талданды, сурамжылоо жүргүзүү үчүн аспаптар (инструментарий) даярдалды.
9	ЛЭКтин (Локалдык этикалык	

МАКСАТ:

Калктын медициналык кызмат көрсөтүүлөрүнүн сапатын жана социалдык бакубаттуулугун жогорулатуу үчүн Ош шаарынын баштапкы медициналык-санитардык жардам (БМСЖ) тутумуна социалдык ишти жана медициналык-социалдык технологияларды киргизүү модели илимий негизделди, иштелип чыкты жана натыйжалуулугу бааланды

Изилдөөнүн милдеттери :

1. Теориялык анализ:
Эң натыйжалуу стратегияларды аныктоо үчүн социалдык ишти БМСЖ тутумуна интеграциялоонун эл аралык тажрыйбасын жана иштеп жаткан ата мекендик практикаларын изилдөө жана системага салуу.

2. Учурдагы кырдаалдын диагностикасы:
Ош шаарынын БМСЖ деңгээлинде медициналык жана социалдык кызматкерлердин өз ара аракеттенүүсүнүн азыркы абалын баалоо жана тоскоолдуктарды аныктоо (социологиялык сурамжылоолор жана статистикалык маалыматтарды талдоо аркылуу).

3. Моделди иштеп чыгуу:
Ош шаарынын региондук өзгөчөлүктөрүнө ылайыкташтырылган, алдын алуу иштерине жана калктын аялуу катмары менен иштөөгө басым жасаган илимий негизделген медициналык-социалдык технологияларды киргизүү моделин түзүү.

4. Методикалык сунуштар:
Саламаттык сактоо жана социалдык коргоо органдары үчүн БМСЖ мекемелеринде медициналык-социалдык технологияларды жайылтуу (масштабдоо) боюнча практикалык сунуштарды иштеп чыгуу.

Изилдөөнүн илимий жаңылыгы

- **Алгачкы жолу Ош шаарынын БМСЖ шартында** калктын медициналык-социалдык муктаждыктары комплекстүү изилденип, аймактык өзгөчөлүктөргө ылайыкталган интеграциялоо моделдери негизделет.
- **Дисциплиналар аралык өз ара аракеттенүү модели иштелип чыгат** Бул модель социалдык кызматкердин медициналык командадагы (врач-медайым) так ролун жана функцияларын жаңыча аныктайт.
- **Багыттоо (маршрутизация) алгоритмдери жана стандарттары (СОПтор) түзүлөт.** Саламаттыкты сактоо уюмдары менен жергиликтүү бийликти (ЖӨБ) ортосундагы бирдиктүү иш алып баруу механизми алгачкы жолу сунушталат.
- **Жаңы медициналык-социалдык технологиялар негизделет.** БМСЖ деңгээлинде бейтаптарды санариптик экосистема аркылуу патронаждоо жана кейс-менеджмент жүргүзүүнүн илимий негиздери иштелип чыгат.

ИЗИЛДӨӨНҮН МАТЕРИАЛДАРЫ ЖАНА ЫКМАЛАРЫ

1. Изилдөөнүн дизайны: Иш комплекстүү сыпаттама жана аналитикалык изилдөө болуп саналат. Ишке ашыруу программасы үч негизги этапты камтыйт:

I этап (Теориялык-аналитикалык): КРнын ченемдик-укуктук базасын жана эл аралык тажрыйбаны изилдөө (2024-2025-жж. өткөрүлгөн).

II этап (Талаа изилдөөсү): Анкета толтуруу жана интервью алуу аркылуу баштапкы маалыматтарды чогултуу (2026-жылга пландаштырылган).

III этап (Ишке ашыруу): Сунушталган медициналык-социалдык технологиялардын натыйжалуулугун баалоо.

2. Изилдөөнүн объектиси жана субъекттери:

База: Ош шаарынын бардык БМСЖ (баштапкы медициналык-санитардык жардам) уюмдары.

Субъект: Медициналык жана социалдык кызматкерлердин дисциплиналар аралык өз ара аракеттенүү процесси.

3. Маалыматтарды чогултуу жана иштеп чыгуу ыкмалары: Койулган милдеттерге жетүү үчүн төмөнкүдөй илимий ыкмалар колдонулат:

Дисциплиналар аралык командалардын ишине бейтаптардын канааттануусун баалоо боюнча кросс-секционалдык изилдөөлөр.

Эксперттик баалоо ыкмасы: Уюштуруучулук жана социалдык тоскоолдуктарды аныктоо үчүн Ош шаарынын ҮДТ (Үй-бүлөлүк дарыгерлер топтору) жана ҮМБ (Үй-бүлөлүк медицина борборлору) медициналык кызматкерлери менен интервью өткөрүү.

Алынган маалыматтардын негизинде Ош шаарынын БМСЖ медициналык мекемелери үчүн ылайыкташтырылган «Социалдык ишти киргизүү боюнча методикалык көрсөтмө» иштелип чыгат.

4. Этикалык экспертиза: Изилдөөнүн бардык этаптары биоэтикалык ченемдерге жооп берет. Анкета толтуруунун алдында катышуучулар «Маалымдалган ыктыярдуу макулдук» формасына кол коюшат. Изилдөө Жергиликтүү этикалык комитеттин (ЖЭК) жактыруу баскычында турат.

ТАБЛИЦА: Тандоонун көлөмүн баалоо (эсептөө планы)

Респонденттердин категориясы	Изилдөө ыкмасы	Пландалган саны (n)
ҮДТ дарыгерлери жана меедайымдары	Анкетирлөө	150
Социалдык кызматкерлер	тереңдетилген интервью	20
Бейтаптар (тобокел тайпасы)	Сурамжылоо / Анкетирлөө	300

2024-2025-жылдарга карата жеке пландын аткарылышы

№	План боюнча иш-чаралар	Статус выполнения	Примечание
1	Теманы жана планды бекитүү	Аткарылды	ОшМУнун Окумуштуулар кеңешинин протоколу
2	Обзор литературы и библиография	Аткарылды	150 булактан турган тизме түзүлдү
3	Эл аралык Конгресске катышуу (Алматы)	Аткарылды	2 доклад (2024, 2025- жж..)
4	Макала жарыялоо	Аткарылууда	Басмага берилди (декабрь 2025)

Сертификат

Токсонбаева Жанара Исмаиловна

участника **МЕЖДУНАРОДНОГО КОНГРЕССА**

**«Сообщество — движущая сила развития
первичной медико-санитарной помощи»**

13-14 ноября 2025 г., в объеме 16 часов

Председатель Правления
– Ректор НАО «КазНМУ
им. С. Д. Асфендиярова»
М. Шоранов

г. Алматы

Президент
Национальной Ассоциации
«Primary Health Care»,
д.м.н., профессор
Т. Рахыпбеков

Сертификат

Токсонбаева Жанара Исмаиловна

участника **МЕЖДУНАРОДНОГО КОНГРЕССА**

**«Центры лучших практик первичной медико-
санитарной помощи - проводники перемен»**

посвященного 46-летию Алма-Атинской декларации и
6-летию Астанинской декларации по ПМСП

23-24 октября 2024 г., в объеме 16 часов

Председатель Правления –
Ректор НАО «КазНМУ
им. С. Д. Асфендиярова»
М. Шоранов

г. Алматы

Президент
Национальной Ассоциации
«Primary Health Care»,
д.м.н., профессор
Т. Рахыпбеков

Изилдөөнүн жыйынтыктары жана статистикалык иштеп чыгуу

1-милдет. Социалдык ишти БМСЖ (ПМСП) системасына интеграциялоонун эл аралык тажрыйбасын жана ата мекендик практикасын теориялык анализдөө.

Жыйынтыктар (2024 – 2025-жж.):

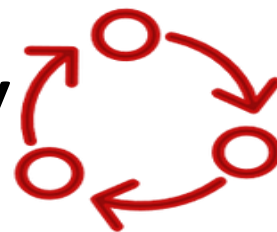
Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук базасына терең анализ жүргүзүлдү жана социалдык кызматтарды медицинага интеграциялоонун эл аралык тажрыйбасы системалаштырылды.

Дисциплиналар аралык өз ара аракеттенүү темасы боюнча 150дөн ашык илимий булактарды камтыган кенен библиография түзүлдү.

Эң натыйжалуу стратегиялар боюнча негизги корутундулар Алматы шаарындагы эл аралык конгресстерде баяндама түрүндө берилди (2024-ж. октябрь, 2025-ж. ноябрь).

Статистикалык иштеп чыгуу: Бул этапта ченемдик документтердин контент-анализи жана БМСЖнын (ПМСП) иштеп жаткан моделдерине салыштырмалуу сапаттык анализ колдонулду

Ош шаарынын БМСЖ системасына социалдык ишти жана медициналык-социалдык технологияларды киргизүү

1. Кадрдык потенциалды чыңдоо

Медицина кызматкерлерин окутуу: Социалдык иштин негиздерине үйрөтүү.

Даярдоо жана кайра даярдоо: Социалдык кызматкерлерди атайын БМСЖ (Биринчилик медико-санитардык жардам) системасы үчүн даярдоо.

Тар профилдеги адистерди тартуу:

Мультидисциплинардык командаларда иштөө үчүн адистерди тартуу.

2. Кызматтарды интеграциялоо
Ички протоколдорду иштеп чыгуу: Бейтаптарды социалдык коштоо менен алып баруунун алгоритмдерин түзүү.

Секторлор аралык өз ара аракеттенүүнү өнүктүрүү:

Саламаттыкты сактоо, социалдык коргоо жана билим берүү тармактарынын байланышын чыңдоо.

Бирдиктүү маалыматтык системаларды түзүү: Бейтаптар жөнүндө маалымат алмашуу үчүн платформаларды иштеп чыгуу.

Биргелешкен барууларды жана үйгө патронажды уюштуруу.

3. Ош шаарындагы БМСЖ (ПМСП) системасынын натыйжалуулугун жогорулатуу
Медициналык-социалдык моделге өтүү:

Тейлөөнүн ооруга гана эмес, бейтапка багытталышы.

Дифференциацияланган мамилени колдонуу: Калктын ар кандай топторуна өзгөчө мамиле кылуу.

Биринчилик деңгээлде кызматтардын спектрин кеңейтүү.

Конечная цель (Акыркы максат)
Медициналык-социалдык жардамдын жеткиликтүүлүгүн жакшыртуу: Калктын аярлуу катмары үчүн жардамдын жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу.
Шаардыктардын жашоо сапатын жогорулатуу.
Ден соолук маселелериндеги социалдык теңсиздикти азайтуу

Алдын ала аныкталган кемчиликтер

- Кадрлардын жетишсиздиги.
- Медицина кызматкерлеринин арасында кадрлардын туруксуздугу (тез алмашуусу).
- Үй-бүлөлүк дарыгерлерге күч келген жогорку жумушчу жүк.
- Миграциянын жогорку темпи.
- Майыптыгы бар жарандарды реабилитациялоо маселеси.
- Калктын саламаттыкты сактоо тармагындагы кепилденген кызматтар тууралуу маалыматынын аздыгы.
- Ош шаарындагы БМСЖнын учурдагы системасы ден соолуктун социалдык детерминанттарын башкарууга эмес, курч абалды дарылоого гана багытталган. Бул дисциплиналар аралык өз ара аракеттенүүнүн жаңы Моделин киргизүүнү талап кылат.
- Калктын өз ден соолугуна болгон жоопкерчилигинин төмөндүгү.
- Заманбап санариптештирүү шарттарынын жана көндүмдөрүнүн жоктугу.
- Бейтапты үй-бүлөлүк дарыгерден социалдык кызматкерге өткөрүп берүүнүн бирдиктүү регламентинин (СОП — Стандарттык операциялык процедура) жоктугу.

Бейтаптардын мультидисциплинардык командалардын ишине болгон
канааттануусун баалоочу кросс-секциялык изилдөөлөр

№	Персоналдар	Респонденттердин саны
1	Дарыгерлер	380
1.1	А.и. Үй-бүлөлүк дарыгерлер	170
2	Медайымдар	638
2.1	А.и. Үй-бүлөлүк медайымдар	312

Изилдөөнүн жыйынтыктары жана статистикалык иштеп чыгуу

2-милдет. Учурдагы кырдаалды диагностикалоо жана Ош шаарындагы медициналык жана социалдык кызматкерлердин өз ара аракеттенүүсүндөгү тоскоолдуктарды аныктоо

Жыйынтыктар (2026-жылдын январь – июнь айлары):

Маалыматтарды чогултуу: Ош шаарынын Үй-бүлөлүк медицина борборлорунун (ҮМБ/ЦСМ) базасында талаа изилдөөсү жүргүзүлдү.

Тандоонун көлөмү: 150 медицина кызматкеринен (Үй-бүлөлүк дарыгерлер тобунун дарыгерлери жана медайымдары) жана тобокелдик топторуна кирген 300 бейтаптан анкеталар чогултулду. Ошондой эле 20 социалдык кызматкер менен тереңдетилген маектешүүлөр (интервью) өткөрүлдү.

Документтерди анализдөө: Аярлуу топторду камтуунун динамикасын аныктоо үчүн Ош шаары боюнча 2023–2025-жылдарга карата медициналык-социалдык патронаж боюнча статистикалык отчеттор изилденди.

Диссертациялык ишти жазуунун жол картасы (2026–2027-жж.)

2026-жыл: Изилдөө-аналитикалык этап

Бул этапта негизги көңүл теориядан практикалык маалыматтарды чогултууга жана аларды терең иштеп чыгууга бурулат.

I жарым жылдык (Январь – Июнь 2026):

Илимий-изилдөө практикасы: Ош ш. ҮМБ базасында практикадан өтүү.

Талаа изилдөөсү: 150 медицина кызматкери жана 300 бейтап арасында массалык анкета жүргүзүү.

Баштапкы документтерди чогултуу: Акыркы 3 жылдагы медициналык-социалдык патронаж боюнча отчетторду анализдөө.

II жарым жылдык (Июль – Декабрь 2026):

Статистикалык анализ: Маалыматтарды **IBM SPSS Statistics** программасына киргизүү жана корреляциялык анализ жүргүзүү.

Жарыялоо: Изилдөөнүн жыйынтыктары боюнча **Scopus** базасындагы эл аралык журналга макала даярдоо жана жөнөтүү.

Моделди иштеп чыгуу: "Ош ш. БМСЖ системасындагы дисциплиналар аралык өз ара аракеттенүүнүн теориялык Моделин" түзүү.

2027-жыл: Ишке ашыруу этабы жана коргоо

Окуунун акыркы жылы, моделди апробациялоого жана диссертацияны тариздөөгө багытталган.

I Жарым жылдык (Январь – Июнь 2027):

- Апробация: Иштелип чыккан сунуштарды Ош шаарындагы пилоттук ҮМБлардын (үй-бүлөлүк медицина борборлорунун) биринин ишине киргизүү. Ишке ашыруу актыларын алуу.
- Текстти жазуу: Диссертациянын III жана IV бөлүмдөрүн тариздөө (жыйынтыктар жана талкуу).
- Конференциялар: ОшМУдагы жыйынтыктоочу конференцияга катышуу жана тышкы жетекчи (проф. Абзалова Р.А., Алматы ш.) менен акыркы консультация үчүн чет өлкөгө баруу.

II Жарым жылдык (Июль – Декабрь 2027):

- Кол жазманы аяктоо: Авторефератты жана адабияттардын тизмесин (ГОСТ боюнча) тариздөө.
- Алдын ала коргоо: Кафедранын кеңейтилген жыйынынан өтүү жана оң корутунду алуу.
- Коргоо: Диссертациялык кеңешке документтерди тапшыруу жана PhD окумуштуулук даражасын алуу үчүн ачык коргоо.